

salt verður goymt leingi áður enn tað verður nýtt til fisk, so kemur »pinkid» ikki fram.

Sjóvinnubankin

er nú stovnaður. Í nevnd bankans eru: Chr. Holm Jacobsen, Johs. O. Joensen, Rich. Long, Jacob Joensen frá Havn og J. A. Hjeltni úr Vági. Nevndin hevur skipað seg við harra Holm Jacobsen til formann og kosið sær Torstein Petersen cand. jur. til stjórnandi bankastjóra.

11 oyr. fyrri kilo

hevur Chr. Holm Jacobsen keyptáður keypt fisk frá bátum; fiskurin varð ikki avhøddaður. Við 12 tonsum av hesum fiski er nú »Marchall» farin til Aberdeen.

Arbeidsloysisstryggingin.

Lóg um arbeidsávisning og arbeidsloysisstrygging, ið verioð hevur á tingi í summar, er vegna uppskot frá N. Nolsøe og O. F. Joensen goymd til næsta ár.

„Samvinnuleiðin“.

Framhald av hesum greinum má vegna plásstrot stóða til næsta blað.

J. Waagstein,

ið hevur verið kennari við Havnar skúla tað mesta av einum mannsminni, er vegna umsókn fráfarin frá 1. oktobur í ár.

Zahle-brævið.

Brævið frá Carl Theodor Zahle, dómsmálaráðharran danska, av 7. septembri í ár til Føroya Løgting verður saman við mongum øðrum beint í eina 7-manna millumtinganevnd.

Føroya felag móti tuberklasjúku.

Da Vinderen af Grammfonen med 30 Plader, der blev bortloddet til Fordel for Foreningen, og som udkom paa Nr. 269, endnu ikke har meldt sig, skal man anmode Indehaveren af nævnte Nummer om snarest at indsende dette, da Genstanden, hvis den ikke er afhentet inden 1. December, vil falde tilbage til Bortlodningen.

For Føroya felag móti tuberklasjúku
Anton Andresen.

Hvem skal forvalte Arbejdernes Sparepenge?

Det sker bedst gennem Kooperationsforeningen. — Interessante Eksempler fra Arbejdernes Livsforsikrings Virksomhed.

Medens Medlemsskab i Fagforening og Vælgerforening af enhver klassebevist Arbejder betragtes som en Selvfølge, skorter det hos mange paa Forståelse af, at Arbejderkooperationen er et nødvendigt Middel til Fremme af Arbejderklassens Interesser.

Det er saaledes uforstaaeligt, at ikke alle Arbejdere har tilsluttet sig Forbrugskooperationen. Forholdet er dog det, at alene ved Medlemsskab i en Brugforening vil Arbejdere kunne indtjene til Kontingentet i Fag- og Vælgerforeninger.

Fordelene for den Enkelte.

Nu har den kooperative Bevægelse et andet og videregaa-

ende Formaal end at give et øjeblikkeligt Udbytte til Medlemmerne, men man skulde tro, at alene den personlige Fordel, som det enkelte Medlem opnaar ved at udnytte Arbejderkooperationen, skulde være tilstrækkelig til, at Arbejdere benyttede de af Arbejderbevægelsen oprettede og ledede Forbrugs-Institutioner. En af disse er Arbejdernes Livsforsikring.

Det er nægtige Summer, som kunde være sparet, hvis de Tusinder af Forsikrings, som organiserede Arbejdere kritikløst har tegnet i privatkapitalistiske Selskaber, i Stedet for var tegnet i Arbejdernes Livsforsikring.

Et talende Eksempel.

Vel kan Arbejdernes Livsforsikring ikke hække, men for at anskueliggøre den fremsatte Paastand skal der drages en Sammenligning mellem to sideløbende Forsikringer, en i et privatkapitalistisk Selskab og en i Arbejdernes Livsforsikring.

Vi tager et tilfældigt Eksempel fra et Reklamhefte, som uddeles af Landets største Folkforsikringsanstalt. Der staar ordet følgende:

»En 25-aarig, der betaler 50 Øre i Ugepræmie, opnaar 978 Kr. ved Dod med Præmiebetaling til 70 Aars Alderen.»

Men ser vi i Arbejdernes Livsforsikrings Tarif uden Lægeundersøgelser (med Lægeundersøgelse bliver Forskellen endnu større) vil en 25-aarig, der betaler 50 Øre i Ugepræmie, opnaa 998 Kr. ved Dod med Præmiebetaling til 58½ Aars Alderen.

Altsaa, til Trods for, at der opnaas 20 Kr. mere i Forsikringssum naar som helst Døden indtræffer, sparer den, der opnaar at blive 70 Aar, 11½ Aars Præmie = 299 Kr.!

Den store Bonus til de Forsikrede selv.

Men det er ikke den eneste Forskel.

Medens i den store Anstalt den Forsikrede selv ikke faar Bonus, idet det nævnte Eksempel angaar en livsvarig Livsforsikring, vil man i Arbejdernes Livsforsikring faa Bonus udbetalt kontant hvert 5 Aar, saa længe man lever. Da Bonus til hver enkelt Forsikring er steget Femaar efter Femaar lige siden Selskabets Start i 1903, kan man paaregne at faa en større og større Udbetaling. For 5-Aarsperioden, som udbetaltes i 1928, vilde i ovennævnte Tilfælde være udbetalt i Bonus et Beløb, der svarer til ca. 1 Aars Præmie og ved Udbetalingen, som finder Sted til Foraaret 1933, vil den andrage langt over 1 Aars Præmie.

Hertil kommer, at den, som er forsikret i den store Anstalt bliver fradraget den Bonus, der er tilskrevet hans Forsikring, hvis han nogen Sinde bliver saa fattig, at han ikke mere kan betale Præmien, og dette selv om han har betalt sin Præmie i 40 Aar. En saa uretfærdig »Straf» findes selvfølgelig ikke i Arbejdernes Livsforsikring, som endog

udbetaler Bonus til Fripolicer. Det anførte Eksempel vil sikkert være fuldtud tilstrækkeligt som Bevis for Arbejdernes Livsforsikrings absolutte overlegenhed!

En urokkelig Sikkerhed.

De Penge, der anbringes enten i en Livsforsikring paa Manden eller i Konfirmationsforsikring til Børnene, er oftest den eneste Kapiatopsparing, en Arbejderfamilie ser sig i Stand til. Derfor er det en Betyggelse for de Forsikrede, at der er urokkelig Sikkerhed for de indbetalte Penge; Arbejdernes Livsforsikring har den Fordel fremfor alle privatkapitalistiske Forsikrings-Institutioner, at den danske Stat garanterer for Forsikringssummerne, nemlig ved Genforsikring i Statsanstalten for Livsforsikring.

Betryggelse under Sygdom og Arbejdsløshed.

Envidere er Arbejdernes Livsforsikring gennem sine Restancerfrister i særlig Grad Henstand med Præmiebetalingen, uden at Forsikringen gaar ud af Kraft. Det er selvfølgelig en Uskik at være i Restance, naar det ikke er nødvendigt, men Arbejdsløshed og Sygdom kan være berettigede Aarsager hertil.

Ved Sygdom, som medfører Arbejdsudygtighed ud over 3 Maaneder, fritages den Forsikrede helt for Præmiebetalingen og vel at mærke paa den Mande at Præmierne eftergives og saaledes ikke skal efterbetales efter Sygdommens Ophor, ligesom Forsikringen i enhver Henseende bibeholder sin fulde Gyldighed.

Bestemmelsen om Fritagelse for Præmiebetaling i Tilfælde af fuldstændig Invaliditet har været gældende i en Aarrække og er selvfølgelig stadig i Kraft.

Det anførte vil uomstødeligt bevise, at Arbejdernes Livsforsikring er det Selskab med ugættelig Præmiebetaling, der bedst og fordelagtigt forvalter Arbejdernes Sparepenge.

»Social-Demokraten».

Lagtingsbetænkning

1

Sag Nr. 167/1932:

Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m.

Justitsministeriet har i Skrivelse af 4. August d. A. forelagt Lagtinget Lov (Nr. 179—1932) om Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring m. m. til Udtalelse om, hvorvidt der bør indføres lignende Regler for Færøerne, som i nævnte Lov indeholdes.

Sagen var til første Behandling den 8. i forrige Maaned og blev henvist til nærværende Udvalg.

De i nærværende Lov nævnte Arbejdsanvisningskontorer, Arbejdsløsheds-kasser og Arbejdsløshedsfond tilsligter at komme de arbejdsløse til Hjælp.

Arbejdsanvisningskontorerne har til Opgave efter derom givne Regler og nærmere angiven Maade at foretage vederlagsfri Anvisning af Arbejde af enhver Art, at udøve Kontrol vedrø-

rende Arbejdsløshed og at yde Statsinstitutioner Bistand ved Indsamlingen af Statistik vedrørende Arbejdsforhold samt iøvrigt at udføre de Hverv, som Lovgivningen maatte paalegge dem. Kontorerne er ligeledes forpligtet til at afgive Indberetning til Arbejdsdirektøren om de indenfor deres Omraade erklærede kollektive Arbejdsstridigheder.

Udgifterne ved et saadant Arbejdsanvisningskontor afholdes af den Købstad eller Kommune, hvor Kontoret findes, med ⅓, medens ⅔ fordeles »mellem vedkommende Amtsraads-kredse og de i Amtsraads-kredsene beliggende Købstæder». Paa Bornholm afholdes den paagældende Trediedel af den for Købstæder og Landdistrikter fælles Repartitionsfond. Det skal i denne Forbindelse bemærkes, at ved en eventuel Indførelse af nærværende Lov paa Færøerne, vil det falde mest naturligt og praktisk at have samme Ordning som paa Bornholm saaledes, at Amtsrepartitionsfonden afholder vedkommende Trediedel.

Staten afholder den ene Trediedel af Udgifterne for de Kontorers Vedkommende, som ifølge § 1 Stk. 2 er berettiget til Stats-tilskud.

Ved en Arbejdsløsheds-kasse forstås en Forening af Personer, Lonarbejdere, der ved bestemte Bidrag, suppleret med Tilskud fra Stat og Kommuner (Repartitionsfond) sikrer hverandre gensidig Hjælp i Tilfælde af Arbejdsløshed.

Arbejdsløshedsfondens Midler tilvejebringes ved et fra Arbejdsgiverne fast aarligt ydet Bidrag pr. Helaarsarbejder. Disse Midler anvendes til at yde statsanerkendte Arbejdsløsheds-kasser et aarligt Tilskud, endvidere til Tilskud til Arbejder til Afhjælpning af Arbejdsløsheden, til Kursus for arbejdsløse og til under ekstraordinær stor Arbejdsløshed i et Fag at yde vedkommende statsanerkendte Arbejdsløsheds-kasser Laan til Bestridelse af Kossens vedtægtsmæssige Forpligtelser. Ligeledes kan af Fondens Renteindtægt anvendes indtil 20% som Tilskud til ikke statsanerkendte Arbejdsløsheds-kasser. Fremdeles kan der af Fondens Midler ydes Tilskud til Foreninger og Institutioner til Losning af Opgaver til Gavn for arbejdsløse.

Flertallet fremsætter intet Forslag, men vil motivere sin Stilling i Lagtingssalen.

Et Mindretal indenfor Udvalget (P. M. Dam, M. S. Viðstein) udtaler:

Over alt i Verden volder det om sig gribende Samfundsønde, der hedder Arbejdsløshed, de største Vanskeligheder, Erhvervsdrivende, arbejdsgivende Personer og Virksomheder staar magtesløse med Hensyn til Bekæmpelsen af den Nød og Elendighed, der følger med Arbejdsløsheden. Alle Vegne har man indset Nødvendigheden af, at det offentlige, Stat og Kommuner, i Forbindelse med Arbejdere træder hjælpende til for at afhjælpe de værste Følger af den uhyggelig store Ledighed indenfor Arbejderstanden. Men skønt det offentlige og Arbejdere for mange Landes Vedkommende maa siges at have ydet store pækuniære Ofre, er man selv i de mest demokratiske Lande ikke naaet længere end til at holde den værste Nød og Sult fra Dørene, medens Arbejdsløsheden i mange af de mindre socialt indstillede Lande driver Flokke af Arbejderstan-

den fra Hus og Hjem og gør dem subsistensløse.

Ogsaa paa Færøerne har Arbejdsløsheds-Problemet desværre meldt sig i ret følelig Grad i de sidste Aar.

Paa mange af de Pladser her paa Øerne, hvor der for ikke saa mange Aar tilbage var godt med Arbejde, har det for en stor Del af Arbejderne i de sidste Aar næsten været umuligt at opnaa blot en nogenlunde regulær Beskæftigelse, hvilket har ført til, at det staar meget smaat til hos vore Arbejdere, og hvis der ikke ret hurtigt sker en Forandring til det bedre, hvad der desværre ikke er de lysende Udsigter for, er der Grund til at befrygte, at mange af vore Arbejderfamilier kommer til at dele Skæbne med de subsistens- og hjemløse.

Vore Kutterfiskere er Sæsonfiskere, der kun opnaar et kummerligt Udbytte af deres Fiskeri, 6 a 800 Kr. gennemsnitlig pr. Mand. Da Fiskeriet kun varer de 7 a 8 af Aarets 12 Maaneder, maa Fiskerne gaa hjemme de 4 a 5 Maaneder. Hjemmefiskeriet er kun smaat bevendt om Efteraaret og Vinteren, hvorfor de hjemvendte Fiskere er nødt til ogsaa at basere deres Eksistens paa andet Arbejde. Kun de færreste af dem er i Besiddelse af Jord eller anden indbringende Ejendom. De fleste af vore Sæsonfiskere staar jo ogsaa som en Følge heraf som Medlemmer i Arbejderforeninger, hvor saadanne findes, og maa saaledes betragtes som regulære Arbejdere, der i Aarets 4 a 5 Maaneder maa være at regne som ligestillede med de under § 6, Stk. 1, nævnte Personer.

Der er snart længe siden, at man i det øvrige Kongerige har indført Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring, og der er som Følge heraf udgaaet store Summer fra det offentlige som Arbejdsløsheds-hjælp til de danske Arbejdere, medens der ikke har været Talen om nogen Arbejdsløshedsunderstøttelse paa Færøerne.

Da Arbejdsløsheden, som allerede nævnt, efterhaanden er blevet af en saa alvorlig Natur her hos os, anser nærværende Mindretal det for høist paakrævet, at nærværende Lov sættes i Kraft paa Færøerne med de for vore specielle Forhold passende Ændringer.

Man er klar over, at nærværende Lov vil betyde en Forøgelse af Kommunernes i Forvejen ret store Udgifter. Men Kommunerne vil dog kun komme til at bære den mindste Del af Arbejdsløshedsunderstøttelsen, idet Forholdet mellem Kommunernes, Statens og Arbejdernes Andel stiller sig, ifølge Lovens Bestemmelser om Fordelingen af Arbejdsløshedsudgifterne, som 3—6—11.

Uden paa nuværende Tidspunkt at være i Stand til med statistisk Nøjagtighed at kunne sige, hvor stor Kommunernes Udgifter til Arbejdsløsheden vil blive ved Indførelsen af her omhandlede Lov — de vil til enhver Tid komme til at være afhængige af Kontingentet og Arbejdsløshedens Størrelse — vil nærværende Mindretal dog ikke undlade at gøre Forsøg paa at fremsætte en Sandsynligheds-kalkulation af Udgifterne med Tveraa som Udgangspunkt samt sammenligne de for vort Vedkommende mulige Arbejdsløshedsudgifter ved denne Lov med, hvad der er Tilfældet i Danmark.